

**A DEBRECENI EGYETEM
IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNYOK
DOKTORI ISKOLA
MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERE**

2016

Módosítva: 2019. március 27., 2020. szeptember 15.

Az IKDI esetében a minőségbiztosítás személyi feltételei adottak (lásd a törzstagok, témavezetők, oktatók jegyzékét). Az infrastruktúra is biztosított, a tanszékek és intézetek bázisán alapul. 2007 szeptemberétől kutatószobaként is funkcionáló kézikönyvtár áll a PhD-hallgatók rendelkezésére, két személyi számítógéppel, internet-hozzáféréssel, nyomtatási lehetőséggel. A kutatószoba könyvtárállománya Bán Imre professzor mintegy 5000 kötetet számláló könyvgyűjtemény. Ezenfelül a könyvtári ellátottság mindegyik alprogram esetében megfelelő (a DEENK állományában található, például, külön gyűjteményként Ország László könyvgyűjtemény). A számítógéppark viszont helyenként felújításra szorul; az iskola újabb pályázataival kívánja a helyzetet folyamatosan javítani.

A doktori témavezetőkkel szemben elvárt követelmény a tudományos minősítés, emellett a folyamatos szakmai jelenlét a megfelelő fórumokon. Ennek figyelemmel kísérése az IKDIT feladata. Egy témavezetőhöz egyazon időben 5 ösztöndíjas PhD-hallgatónál többnek a beosztása lehetőleg elkerülendő, az ösztöndíjasokat célszerű arányosan elosztani a képzésben résztvevő oktatók és kutatók között.

A témavezetőknek lehetőleg a vezető oktatók (professzor, docens) közül kell kikerülnie, illetve egyéni mérlegelés alapján, az iskolatanács engedélyével adjunktus is vezethet témát.

Az IKDI minőségbiztosítási elvei különösen a doktorképzés alábbi fázisaiban érvényesülnek.

1. Doktori témák meghirdetése

Az IKDIT minden témát értékel, és csak azok meghirdetéséhez járul hozzá, amelyeknél biztosított a kutatás szellemi és infrastrukturális háttere, és reálisnak ítéli, hogy 5 éven belül benyújtható lesz egy színvonalas disszertáció.

A témakiírókkal szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói jelentősen haladják meg a doktori iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit. A témavezetők *korábbi* tevékenységének értékelésével el kell kerülni, hogy a hallgatók eredménytelen témavezetést nyújtó oktatók irányítása alá kerüljenek.

Témavezetővé válik az a témakiíró, akinek meghirdetett témájára jelentkező hallgató felvételt nyer, és beiratkozik a doktori iskolába. A témavezető teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelölt fokozatszerzésre való felkészülését.

A témavezetőknek minimum 5 publikációval kell rendelkeznie az elmúlt 5 évben, valamint minimum 5 további publikációval, melyeknek könyvészeti adatait mind az MTMT-ben (mtmt.hu), mind az ODT-adatbázisban (doktori.hu) feltüntetni. A tudományos publikációk kritériumait és típusait a Debreceni Egyetem Doktori Szabályzata (DE DSZ 2019, 6. sz. melléklet: *A tudományos publikációk köre*) tartalmazza.

Kettős témavezetés csak nemzetközi együttműködés keretében végzett képzés, vagy interdiszciplináris kutatási téma esetén lehetséges.

2. Felvétel a doktori képzésre

Az IKDI vezetőségének minden lehetséges módon arra kell törekednie, hogy minél több színvonalas jelentkező kérje felvételét a képzésbe. A szelekciónak több szempont mérlegelésével kell történnie. Doktori képzésbe csak a www.doktori.hu lapon országosan meghirdetett pályázatra történő jelentkezéssel, sikeres felvételi bizottsági meghallgatás után

lehet bekerülni. A felvételin szerezhető, a szakmai habitust értékelő pontok részben a választott témában való jártasságot értékelik.

A teljesítményeket minden esetben dokumentálni kell (publikáció, TDK-dolgozat, nyelvvizsga-bizonyítvány), a publikációk különnyomatai vagy másolatai csatolandók a felvételi anyaghoz, s azokat a felvételiztető bizottság minden tagja számára elolvashatóvá kell tenni.

Az idegennyelvi követelmény állami középfokú C típusú vizsgát, idegen nyelvű filológiák esetében nyelvszakos diplomát vár el. (Kivételes esetekben felsőfokú nyelvvizsgát).

3. Doktori képzés tantárgyai

A tárgyak képzésbe történő elfogadásáról, illetve a tematikák felújításáról az IKDIT dönt. A tematika legalább háromévenként felülvizsgálandó.

A doktori iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket az IKDIT alkalmasnak tart, és egy adott időszakra felkér a doktori kurzusok tartására. A doktori iskola oktatói megjelennek az iskola ODT-adatbázisában, és amennyiben valaki több doktori iskolában is oktat, az ODT-adatlapján nyilatkozik arról, hogy melyik doktori iskolához hány százalékban tartozik.

A doktori iskola aktuális képzési tervéről, illetve tantárgyaitól és oktatóiról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a doktori iskola honlapján (www.deidi.unideb.hu).

Kreditpontok az alábbiak szerint szerezhethők: a kurzusokon történő aktív részvétellel, kutatási tevékenységgel, oktatási munkával.

4. Kutatómunka

Meg kell határozni a doktori képzés során végzett kutatómunkával kapcsolatos elvárásokat, az önállóság elvárható szintjét. A képzés alatt a doktorandusznak legalább egy konferencián részt kell vennie és legalább egy terjedelmes tanulmányának meg kell jelennie valamely rangos folyóiratban vagy kiadványban. A megmérettetésnek mindig közösség előtt kell történnie, s ehhez az IKDI szervezete a korábbinál szélesebb kereteket tud biztosítani; a házi konferenciák és vitaülések például valamennyi résztvevő számára hasznosak lehetnek.

A doktori iskola támogatja és igyekszik biztosítani, hogy a hallgató a képzés során eljusson olyan külföldi egyetemre/intézetbe, ahol témájához kapcsolódó kutatások folynak. Ez támogatólevéllel, esetenként anyagi hozzájárulással történhet. A külföldi részképzésről vagy tanulmányútról hazatérő PhD-hallgató a szakterület előtt tart beszámolót tapasztalatairól, a kint végzett kutatómunkáról.

5. Monitoring

A hallgatók tanulmányi teljesítményét és előrehaladását félévenként értékeli a témavezető a hallgató írásban beadott munkabeszámolója alapján, majd a témavezető eljuttatja azt az iskolavezetőnek, aki elfogadja vagy elutasítja. A szemeszterenként benyújtandó munkabeszámoló a doktori iskola honlapjáról letölthető nyomtatvány szerint tartalmazza a tanulmányi és kutatási eredmények összesített mutatóit (beleértve a disszertáció témakörében készült publikációkat, konferencia- és szemináriumi előadásokat).

A DIT az országosan alkalmazott egységes monitoring eljárással (fejlesztés alatt) nyomon követi a fokozatot szerzett hallgatók életútját. Ennek eredményét a doktori iskola időszakos önértékeléseiben a www.doktori.hu adatbázisában hozza nyilvánosságra. Az

önértékelés tartalmazza a képzésre vonatkozó egyéb statisztikai adatokat is (hallgatói létszám, átlagos fokozatszerzési idő, fokozatszerzési arány stb).

6. Az abszolutórium megszerzése

Az abszolutórium megszerzésének feltételei között kell szerepelnie (alprogramonként speciális formában) a készülő értekezés egészéről történő témabemutatásnak, disszertációhipotézisnek, valamint két fejezet megvédésének. Ez egyrészt megkívánja a PhD-hallgatótól azt, hogy témája egészének feldolgozásával számot vessen, időben ütemezni tudja munkáját, tervet készítsen a még hátralévő munka elvégzésére. A témabemutatás, a hipotézis- és fejezetvédelem, a komplex vizsga egyúttal a szakmai kontrollt is biztosítja, s valószínűsítheti a majdani fokozatszerzés sikerét.

7. PhD-fokozat publikációs követelményei

A tudományos publikációk kritériumait és típusait a Debreceni Egyetem Doktori Szabályzata (DE DSZ 2019, 6. sz. melléklet: *A tudományos publikációk köre*) tartalmazza.

A fokozat megszerzéséhez a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő publikációs követelményrendszernek kell eleget tenni. A saját eredményeket közlő, tézispontokhoz kapcsolt nemzetközi, lektorált (a szakterület lehetőségei szerint magas impakt faktorral rendelkező) nivós folyóiratokban megjelent publikációk elvárása minősíti a doktori iskola tudományos szintjét.

A doktori iskola fokozatszerzési követelményrendszerét a felsőoktatási intézmény doktori tanácsa hagyja jóvá. A doktori tanács felelőssége, hogy a felsőoktatási intézményben akkreditált valamennyi tudományágban magas színvonalú értekezések szülessenek. A doktori iskolák publikációs követelményrendszerét a www.doktori.hu lapon is nyilvánosságra kerül. A tudományterületi publikációs követelményrendszert a DE DSZ 2019, 6. sz. melléklet: *A tudományos publikációk köre, Tudományterületi előírások a jelölt önálló tudományos munkásságára*) és a DE BDT DSZ 17. §. [24] tartalmazza.

8. Plágiumszabályzat

Az értekezés minőségéért, önállóságáért, valódiságáért a témavezető felelősséget vállal, ezekért a benyújtott disszertáció első lapján aláírásával vállal felelősséget. A jelöltnek a második oldalon kell nyilatkozatot tennie munkája eredetiségéről.

9. Fokozatszerzési eljárás

Az előzetes vita a fokozatszerzési eljárás részeként bonyolítható le, legkésőbb a disszertáció beadási határideje előtt 3 hónappal. Az előzetes vita és a szövegegyezőségi-vizsgálat alapszabályait a DE DSZ és a DE BDT DSZ tartalmazza. A vita megrendezésekor, lehetőség szerint, érdemes meghívni a számba vehető bírálókat is, így azok még időben el tudják mondani véleményüket, tanácsaikat.

A vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. Amennyiben az előzetes vitán az a vélemény alakul ki, hogy szükséges az értekezés jelentős átdolgozása, a munkahelyi vitát ismét le kell folytatni.

Az értekezés benyújtása után a Bíráló Bizottság tagjai nyomtatott és elektronikus formában is megkapják a disszertációt és a téziszfüzetet. A Bíráló Bizottság tagjai az opponensi véleményeket mindkét bírálat beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig

legkésőbb a védés előtt két héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a tézisfüzet nyilvánossá válik a www.doktori.hu lapon, amire rámutat a doktori iskola honlapja is.

A bírálókhoz kiküldött értekezés utólag nem módosítható. Amennyiben a Bíráló Bizottság szakmailag hibás állításokat kifogásol, vagy nem fogad el tézispontokat, akkor a bizottsági jegyzőkönyv erre vonatkozó részét a disszertációhoz csatolják (elektronikus formában is), és a megvédett értekezés ezzel a kiegészítéssel kerül nyilvánosságra (könyvtár, repozitórium).